

## [Undervisningsministeren.]

antal lærere der skal anvendes, tages på lokalt grundlag. Vi har en undervisningspligt, der ophører efter det 7. skoleår, men mange steder er man i gang med udbygning af frivillige ordninger, og vi kan ikke på centralt hold vide, i hvilket omfang det sker. Vi kan heller ikke vide, i hvilket omfang kommunerne beslutter sig til at centralisere undervisningen, både for så vidt angår hele undervisningen, og for så vidt angår den undervisning, der gives på de enkelte klassetrin. Hvordan lægger man en differencieret undervisning til rette, hvordan linjelæsningen i 9. klasse, hvordan specialundervisningen? Hvordan er forholdet til de private realskoler, hvor mange elever søger dertil? Disse og andre faktorer har man ikke på centralt hold tilstrækkelig mulighed for at gøre indflydelse gældende over for. Hvis vi havde en statsskole i den forstand, at man på centralt hold kunne tilrettelægge disse ting; hvis man fra centralt hold kunne sige til kommunerne: I skal centralisere i det og det omfang, og netop på det sted i kommunen skal skolen ligge, den skal tjene som centralskole for en region af denne størrelse; hvis man fra centralt hold kunne sige en række andre ting af lignende karakter til kommunerne, ville det betyde, at man på en helt anden måde virkelig kunne følge med i udviklingen.

Jeg beder altså om, at man i kritikken af de prognoser, der er kommet hidtil, gør sig klart, hvor vanskeligt det har været, og hvor vanskeligt det er at beregne den eksplosive udvikling, der er i gang i skolevæsenet. Hvor mange ville i 1940'erne eller i begyndelsen af 1950'erne drømme om, at der ville ske en sådan vækst? Det var jo på det tidspunkt, i 1940'erne og 1950'erne, at man virkelig skulle have taget skridt til at etablere nye seminarier. Det er ikke noget, der slår igennem fra den ene uge til den anden. Vi kan ikke oprette seminarierne i dag og så forvente at kunne sætte effektivt ind mod lærermangelen i løbet af det første par år.

Jeg vil gerne tage hele spørgsmålet om lærerbehovsudvalgets stilling op til overvejelse. Det er da klart, at man kan nedlægge dette udvalg, og man kan supplere det. De råd, som det ærede medlem hr. K. B.

Andersen gav mig i så henseende, skal jeg nok notere mig. Jeg kan i hvert fald sige, og det må være det afgørende, at ministeriet meget, meget nøje i de måneder, der kommer, vil følge den udvikling, der er i gang, og virkningerne af det cirkulære, der udsendes, efter at lovforslaget, som jeg håber, bliver vedtaget. Jeg vil naturligvis meget gerne, før tinget hjemsendes, give en redegørelse for, hvad der er sket på hele dette område.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen stillede mig et spørgsmål om eleverne fra københavnske aftenseminarier. Jeg skal her sige, at der skal blive draget omsorg for, at den lærerarbejdskraft, der her er til stede, vil blive udnyttet også frem i tiden. Også spørgsmålet om ungdommens uddannelsesfond i relation til aftenseminarieeleverne skal blive taget op, men der rejser sig her principielle vanskeligheder, som jeg ikke i denne forbindelse skal komme ind på.

Det ærede medlem hr. Sinnbeck nævnte, og det er rigtigt, at bestemmelsen om klassekvotient særlig har konsekvenser for de store byer, medens den kun i ringe grad har det for landkommunerne, fordi man her er så afhængig af årgangstallene. Hvis der kun er et ringe antal elever i de forskellige årgange, må klassekvotienterne blive lave, men i byerne vil der altså være mulighed for at foretage visse reguleringer. Jeg er helt indforstået med at følge den opfattelse, som er kommet til udtryk fra de ærede ordførere: at man ikke skal administrere klassekvotientbestemmelsen for rigoristisk. Det er meget værdifuldt, om vi kan holde gode klassekvotienter.

Både det ærede medlem hr. Sinnbeck og det ærede medlem fru Else-Merete Ross omtalte de gifte lærerinders timetal. Vi skal se, om der kan findes en løsning, men vi må ikke glemme, at en sådan løsning måske ville betyde en særstilling for én tjenestemandsgruppe. Sambeskatningen vil også blive undersøgt. Jeg vil i det hele taget være parat til at tage disse to forhold op i min redegørelse til det høje ting.

Udvalget har beskæftiget sig med spørgsmålet om faglærere, og jeg har forstået, at udvalget forventer, at der her virkelig kunne inddrages betydelige reserver, som kunne bistå skolen i en vanskelig tid. Det drejer sig om fagene sløjd, gymnastik, hånd-